

בס"ד. יום ד' רחג הסוכות ה'תשנ"ב.
— ל"צבאות השם" שיחיו —

בלתי מוגה

א. [לאחר תפלת מנחה אמרו את הי"ב פסוקים ומאמרי רז"ל].

ב. שמו של רחג שבו אנו נמצאים עתה, בתורתנו, הוא: "חג הסוכות".
ובשם זה מרומז ענין הגאולה העתידה (כדלקמן ס"ג-ד).

ולהוסיף, שככל ענין בתוה"ק, הרי גם ענין זה נמסר ושייך לכאו"א מישראל, כמ"ש (וכפי שאמרתם ז"ע) "תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב", שזוהי תורה שמשה רבינו הוריש לכאו"א מעם ישראל בכל הדורות, אנשים נשים וטף, באופן נצחי,

וכמובן גם לדורנו זה (ובמיוחד לילדי ישראל שבכל דור), שידעו, שלכאו"א מהם נותן הקב"ה בעצמו את כל התורה, מ"בראשית ברא אלקים"² עד "לעני כל ישראל"³.

ומודגש כאן שזוהו"ע של ירושה, שירושה אינה ניתנת ונמדדת לפי גילו של היורש, אלא כיון שידוע שהיא שייכת אליו, ה"ה נעשית שלו, תיכף משנולד.⁴

ובענינינו — שהתורה שייכת לכל ילד יהודי מהרגע בו נולד, וענין הירושה שבתורה משפיע גם על כל הנהגותיו בעבודת ה' במשך היום, שגם הם נעשים באופן של ירושה, היינו, שקשור לתומ"צ בכל התוקף.

ולדוגמא: תיכף כשניעור משנתו, הדבר הראשון שבו הוא נזכר, ה"ז — הקב"ה! ולכן ה"ה אומר תיכף "מודה אני", וכפי שודאי אמרתם היום בבוקר, וכך גם אמרו המלמדים והמלמדות שלכם, הורייכם והסבבים והסבתות, וכל איש הקשור לכלל ישראל בכל העולם כולו, וכפי שגם התחלתם את היום שלפנ"ז, וכן תתחילו גם מחר — "מודה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרת בי נשמתי בחמלה רבה אמונתך".

ואמירה זאת פועלת בו ("פירט מיט אים אָן") ובה הוא חי במשך כל היום, שבכל דבר שעליו לעשותו משך היום, בין אם זה דבר רוחני חשוב ביותר, או

(3) ס"פ ברכה.

(4) ראה נדה מג, סע"ב ואילך — במשנה.

(1) ברכה לג, ד.

(2) ר"פ בראשית.

דבר גשמי חשוב ביותר, ולאידך, גם דבר הכי פשוט – ככל הדברים כולם ה"ה מגלה שמקורם בהקב"ה "מלך חי וקיים".

וכפי שרואים, שאפילו על דבר פשוט כמו כוס מים רגילים (בלי כל "קונצים" נוספים) הרי, לכל לראש, מודה יהודי להקב"ה ומברך "שהכל נהי בדברו".

ובזה ישנו חידוש על אמירת "מודה אני" כי באמירת מודה אני ההודאה היא על ענין פרטי – חייו הפרטיים. ואילו באמירת "שהכל נהי בדברו", אף שהמדובר הוא על מעט מים, מ"מ ההודאה היא בשייכות להכרה בבעלותו של הקב"ה בכל הבריאה כולה! כולל גם כל פרטי חייו כו', שכל זה נעשה "בדברו" של הקב"ה, "בעשרה מאמרות נברא העולם" (ע"י אמירה בלבד).

ולהוסיף, שבזה מודגשת גם החשיבות שישנה לכל ילד יהודי, שבשביל שתי' חד-פעמית שלו (של מים רגילים) מתעסק הקב"ה באופן מיוחד שיהי מים לעולם, וליד זה במיוחד, כדי שיוכל להיות בריא, ויוכל להמשיך לגדול ולשגשג בגשמיות וברוחניות, הן בגופו והן בנשמתו, שגם לה יש מזון רוחני, ומשגשגת בצרכי' הרוחניים, שהם התורה ומצוותי', כאמירת "מודה אני" ו"שהכל" שהם מזונה הרוחני של הנשמה, בדיוק כפי שמאכל ומשקה, לבוש ובית הם דברים החיוניים לגוף.

ויתירה מזו, שהמזון הרוחני של הנשמה מתאחד עם המזון הגשמי, כיון שגם הדברים הגשמיים שבהם נעשים המצוות, נעשים חלק מהמצוה, כמו הסוכה שבה יושבים במשך ימי הסוכות וד' המינים, האתרוג והלולב, ההדסים והערכות (שבה קיימתם את המצוה בימי הסוכות שע"ע, וכן תמשיכו לעשות גם מחר ובפרט בהושענה רבא), ועד"ז שאר הדברים שבהם נעשים המצוות בשאר ימות השנה.

ג. וכל האמור מהווה הכנה של כל אחד מכם, וכ"א מאתנו, וכ"א מהעם היהודי כולו, והעולם כולו – לכך, שבקרוב ממש, מהר יותר מכפי שמשערים, תבוא הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, שזו תהי גאולה אמיתית ונצחית ("שלימה") של כאו"א מבנ"י וכל בנ"י, החל מילדי ישראל הקטנים מאד, וכלה ביהודים זקנים, הסבים והסבות וכן המחנכים והמחנכות שלכם.

ובפרט – בשייכות לחג הסוכות – שנזכה ע"י ההכנה האמורה לשבת בקרוב ממש ב"סוכת עורו של לויתן" (וליהנות מהסוכה), שזוהי סוכה

(6) ב"ב עה, א.

(5) אבות רפ"ה.

שהקב"ה עצמו מכין עבור כאו"א מישראל במיוחד, ובה נמצאים כל בני געזונטערהייט און פרייליכערהייט און שמחה'דיקערהייט, עוד יותר מאשר בשמחת בית-השואבה ו"זמן שמחתנו" בכלל, כיון שבסוכה זו נמצאים בגלוי ("אָפּענערהייט") עם הקב"ה באותה סוכה, סוכה אחת, שהרי "ראויין כל ישראל לישב בסוכה אחת", וכיון שכל ישראל נמצאים שם, הרי ודאי שהקב"ה "הוי' אלוקינו הוי' אחד"⁸ נמצא שם!

ובפרט שבנוסף לזה שהוא "אלוקינו" של כאו"א מישראל כל השנים כולם וכל הימים כולם, הרי ביו"ט הרי זה בגלוי, כי אז יש יותר זמן לחשוב על הקב"ה, כיון שאין עוסקים בעניני חולין אפילו בענינים המוכרחים.

ווי"ל שהטעם שנקרא בשם "יום טוב", ה"ז גם משום שאין חסרון בכך שאין מתעסקים בעניני חולין, כי הכל כבר מוכן מלפני יו"ט, וממילא ה"ז יום טוב ("אָ גוטער טאָג").

ועד"ז בחול המועד, שאף שישנם ריבוי מלאכות שמותר לעשותם בחוה"מ, אבל עיקר המלאכות והמלאכות הקשות אסור לעשות בחוה"מ, אלא יש לעשותם (כאמור) לפני יו"ט, כדי שהיו"ט יהי' יום מנוחה ושמחה, שאז אפשר להתמסר לעניני היו"ט (בכל יו"ט כפי ענינו).

ד. ובהוספה על כהנ"ל, יש בחג הסוכות שייכות מיוחדת לגאולה, כיון שחג הסוכות הוא ע"ש "כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים"⁹, וכשחוגגים את היו"ט מתכוננים לכך (כולם, החל מילדים קטנים, ועד למבוגרים ולזקנים ביותר) שכשם שהקב"ה הוציא את כל בני מצרים – כמו"כ גם עתה "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"¹⁰ בגאולה העכשווית שתבוא תומי ממש – יוציא הקב"ה באופן ניסי "אראנו נפלאות", כאו"א מאתנו בתוך כלל ישראל מהגלות, באופן ששום יהודי אחד ויחיד לא ישאר בגלות.

ואז יהיו "נפלאות בכל", שיראו את נפלאות הקב"ה בכל הדברים וכהלשון בברכת המזון "בכל מכל כל", בכל הפרטים ובכל הפרטים שבכל דבר.

וכמו"כ בנוגע לקיבוץ בני מהגלות, ה"ז נעשה בנוגע לכאו"א בפרט – "ואתם תלוטטו לאחד אחד בני ישראל"¹¹ ע"י הקב"ה בעצמו, שמוציאו יחד עם

סתר"ה.

(10) מיכה ז, טו.

(11) ישעי' כז, יב.

(7) סוכה כז, ב.

(8) ואתחנן ו, ד.

(9) אמור כג, מג. וראה שו"ע אדה"ז או"ח

כל ענייניו ("בכל מכל כל") מהגלות, געזונטערהייט און פרייליכערהייט בתכלית השלימות.

ואז מגיעים תיכף לארצנו הקדושה "עם ענני שמיא"¹², מהר יותר מטיסה באוירון או נסיעה במכונית, ושם מביא הקב"ה כל אחד מבנ"י הקטנים והגדולים לבית המקדש שבירושלים עיר הקודש, "מקדש אדניי כוננו ידיך"¹³.

ושם תהי' שמחה גדולה ביותר, ע"ד שמחת בית השואבה שהיתה בעזרה בביהמ"ק, שהחלה בתחילת הלילה (מעל"ע) ונמשכה באופן ש"לא טעמנו טעם שינה"¹⁴, כיון שהיו כ"כ עסוקים בשמחת החג והמקדש, שלא הי' זמן לישון, ויתירה מזו, שלא היתה כלל סברא אצל מישהו ללכת לישון כיון שבכל רגע ורגע היו חדורים כ"כ בשמחה, שלא היתה אף אפשרות לישון.

וכפי שגם ילד רואה, שכשישנו מאורע משמח בחייו שחודר בכל מציאותו ("דורך און דורך") – אזי לא שייך שירדם! וכך הי' בביהמ"ק אצל כל בנ"י בחג הסוכות.

וכן יהי' גם בקרוב ממש בגאולה האמיתית והשלימה, שאז יהיו בביהמ"ק השלישי כל בנ"י שחיו בזמן ביהמ"ק הראשון, וכל אלו שחיו בזמן ביהמ"ק השני, וכל בנ"י שהיו לפני בנין ביהמ"ק הראשון, וכן כל בנ"י שבכל זמן הגלות – ע"י שהקב"ה לוקח את כולם ומעמידם בבתאחת וכשעה אחת במצב של שמחה הכי גדולה שלמעלה גם משמחת בית השואבה – שמחת הגאולה!

וההכנה לשמחה זו היא ע"י ההוספה בשמחת יו"ט, וע"י ילדי ישראל במיוחד, ובפרט בחג הסוכות שהוא היו"ט השלישי, שהוא סיום וחותם הג' רגלים¹⁵, ולכן גם הוזכר בתורה ג' פעמים ענין השמחה בקשר לחג הסוכות דוקא¹⁶, שזה מראה שהשמחה צריכה להיות כערך ג' פעמים.

וכאמור שהשמחה ע"י כאו"א מכם היא באופן של "לא טעמנו טעם שינה", אלא נוטלים חלק בשמחה, ובאופן שאין צורך לזרוז על כך שיש לשמוח.

ואדרבא – תראו דוגמא חי' לחבריכם, והילדות לחברות כיצד צריך יהודי לשמוח ביו"ט בכלל ובחג הסוכות בפרט, וכן להראות ולדרוש מההורים, שיוסיפו בשמחה, עוד יותר מכפי שהיו שמחים עד עתה (אף שכבר שמחו ד' ימים).

(15) ראה ר"ה ד, א"ב.

(16) יל"ש אמור רמז תרנד (בתחלתו).

(12) דניאל ז, יג. וראה סנהדרין צח, א.

(13) בשלח טו, ז.

(14) סוכה נג, א.

וכיון שהשמחה נעשית יחד עם החברים וכו', הרי מצד "ואהבת לרעך כמוך"¹⁷ ה"ז מוסיף גם בשמחה, ועד שנעשה ה"ואהבת לרעך כמוך" דכל כלל ישראל, שמתאחדים כל השמחות שבכל מקום ומקום, ועי"ז מתגדלת השמחה של כל העם היהודי.

וזה נעשית ההכנה האמיתית לשמחה הגדולה ביותר שתהי' בקרוב ממש אצל כל העם היהודי – החל מהילדים הקטנים, וכן אצל ההורים והמחנכים, הסבים והסבות –

שמחת עולמים, שמחה נצחית בגאולה האמיתית והשלימה בקרוב ממש, ע"י משיח צדקנו.

* * *

ה. בהוספה על האמור בנוגע לשמחת חג הסוכות, מתוסף בזה עוד יותר מצד ההכנה ל"שמיני עצרת" ושמחת-תורה, שאף שהוא רגל בפ"ע ומברכים בו "שהחיינו" בפ"ע¹⁸, מ"מ יש לו שייכות לימים שלפנ"ז גם בכך שמוסיף שמחה בימים שלפנ"ז.

ובימי הסוכות עצמם "חג הסוכות תעשה לך שבועת ימים"¹⁹ ישנו כבר הרוב דימי הסוכות, שנמצאים ביום הרכיעי דסוכות אחר תפלת מנחה.

ובטח עשה כל אחד מכם כל התלוי בו כדי לקיים בעצמו את המצוה "ושמחת בחגך"²⁰, וכן להשפיע על החברים, והילדות על החברות, וכן על ההורים.

וכיון שרואים שעשיתם כך ברוב ימי הסוכות, הרי בטח שכך גם – לא רק תמשיכו, אלא – תוסיפו יותר ויותר.

ובפרט שמחר כלילה מתוסף בשמחה מצד יום השבת, "וביום שמחתכם – אלו השבתות"²¹, ומזה מובן שהיום שאחריו – הושענא רבא, שהשמחה שבו היא באופן של גדלות ("רבא") – צריך להיות "רבא" גם ביחס לשמחת יום השבת שלפנ"ז.

והולך ומוסיף בשמיני-עצרת, ובפרט בשמחת-תורה.

ו. ויש להוסיף שלשמחת-תורה ישנה שייכות מיוחדת ליום זה יום

(20) שם, יד.

(21) ספרי בהעלותך יו"ד, יו"ד.

(17) קדושים יט, יח.

(18) סוכה מח, רע"א. וש"נ.

(19) פ' ראה טז, יג.

הרביעי דחג הסוכות, שה"אושפיזו" שלו הוא משה רבינו, ש"תורה ציוה לנו משה גו".

וכידוע שבחג הסוכות באים לסוכותו של כל יהודי שבעה אושפיזין, ובכל יום ישנו אושפיז עיקרי, ועמו באים שאר האושפיזין.

[ויש לבאר הטעם לכך שהאושפיזין באים דוקא בחג-הסוכות – כיון שהענין דאושפיזין זהו תוכנו של חג הסוכות עצמו:

בחג הסוכות מצווה כל יהודי לעזוב את ביתו ולעבור למקום חדש, כאורח (אושפיז) [אלא ששם צריך הוא להתנהג בכל השטרעם של ישיבה בסוכה "תשבו כעין תדורו"²²].

וכיון שיהודי עושה מעצמו "אורח", לכן נקבע שבחג הסוכות דוקא יבואו "לבקר" האושפיזין – האורחים].

וכנזכר, האושפיז דיום זה הוא משה רבינו, ש"קיבל תורה מסיני ומסרה כו"²³ לכאו"א מאתנו וכאו"א מכם – מסירה בשלימות, ועד לאופן של "מורשה" (כמבואר לעיל ס"ב). וכפי שמתחילים ללמוד עם כל ילד יהודי כשמתחיל להבין את הפסוק "תורה ציוה לנו משה גו" וכפי שכאו"א מכם לומד כעת.

ומובן גודל השמחה אצל האושפיזין בכלל – אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן יוסף ודוד – ואצל האושפיז דיום זה בפרט כשרואים שבסוכה נמצאים ילדים יהודיים שלומדים תורה, ובפרט אצל משה רבינו, כשרואה שהתורה שקיבל מהר סיני נלמדת ע"י כאו"א מכם מתוך שמחה, כולל גם שאתם משפיעים גם על החברים (והבנות על החברות) שילמדו תורה.

ולמוד התורה הוא באופן כזה שניכר על ידו בכל יהודי בכל העולם כולו, שזוהי מורשה קהלת יעקב, שכעת מתחדשת בגלוי שייכותו של כל יהודי, "קהלת יעקב" ל"מורשה" זו, וכאמור, שירושא אינה תלוי' במעמדו ומצבו של הירוש, ולכן גם לפני שלומד תורה, התורה נתונה לו בירושא על כל השנה.

ובפרט, כשהוא מתחיל ללמוד, וההתחלה היא בהוספה של התמדה ושקידה ותוספת חיות ושמחה, ועד שגם מספר לחבריו ולהוריו ולסבים ולסבתות, שידעו שזה עתה למד פסוק נוסף או מאמר רז"ל נוסף, ע"ד הי"ב פסוקים דתושב"כ ותושבע"פ שאמרתם קודם.

ועי"ז רואים בגלוי, כיצד התורה היא "מורשה קהלת יעקב", שהיא

(23) אבות רפ"א.

(22) סוכה כח, ב.

נעשית ה"ירושה" של כל משפחתו. ושל כל משפחות בניי הדרים בסביבתו, ועד לכל משפחות בניי שבכל העולם כולו, שכולם יחד נקראים בשם "קהלת יעקב", ולכן גם התורה יקרה אצלם כדבר הבא בירושה.

[וענין ה"מורשה" מזכיר גם על האבות והאמהות (כענין הירושה בפשטות) שהם גם חלק מהאושפידין – אברהם יצחק ויעקב וכל האושפידין, וכל בני משפחותיהם].

ז. ועוד הוא העיקר, שכ"ז נעשה הכנה שיהי' ה"קהלת יעקב" בזמן הגאולה – שכל בניי מכל העולם מתקבצים ע"י הקב"ה עצמו, ויחד עם כל בניי בא משה רבינו "גואל ראשון הוא גואל אחרון"²⁴, שכשם שגאל את בניי ממצרים, כמו"כ ה"ה נוטל חלק בגאולת ישראל יחד עם משיח צדקנו, להוציא, כאו"א מאתנו וכאו"א מכם, וכ"א מכל עם ישראל שבכל העולם.

ולהוסיף, שאף שגם עתה בזמן הגלות ישנם קהילות ישראל במדינות רבות בחוץ-לארץ, ובמדינת ישראל, בארץ ישראל, במיוחד, מ"מ אז יהי' קהלת יעקב (לשון יחיד), שיהי' האחדות של כל קהילות אלו עצמם לקהילה אחת,

שזוהי התקוה של כאו"א מכם ושל כאו"א מאתנו, שתומ"י בא הזמן, שנעשים כולם לקהילה אחת ויחידה בארץ אחת ויחידה – ארץ ישראל.

ועוד בימי הסוכות נקריב קרבנות, ובמיוחד שלמי שמחה, כפי שהי' בזמן שביהמ"ק הי' קיים שבחג הסוכות היו עולים לרגל ומקריבים גם שלמי שמחה.

וההכנה לזה ע"י שהשמחה עתה היא באופן שמקיפה את כל מציאותו, ומשפיעה גם על האחים והאחיות, ההורים, הסבים והסבות.

ובפרט ע"י הריקוד מתוך שמחה – שנעשה הכנה לריקוד דלעת"ל, ש"עתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים"²⁵, "ועמך כולם צדיקים"²⁶, שזה יהי' הריקוד הגדול, שבו הקב"ה יעמוד באמצע, וכל בניי ירקדו סביב הקב"ה, והקב"ה בעמדו באמצע ירקוד יחד עמהם.

– ובטח יוסיפו בהחלטות טובות בנוגע לשמחת בית השואבה – נוסף על ההחלטות בנוגע למעשים טובים ודיבורים טובים ומחשבות טובות שהיו בימי הסוכות שע"ע וב"רובו ככולו"²⁷ של היום הרביעי (כפס"ד התורה) – שזה יזרו את שמחה דלעת"ל.

(26) ישעי' ס, כא. וראה סנהדרין ר"פ חלק.

(27) נזיר מב, רע"א. וש"נ.

(24) ראה לקו"ש ח"יא ע' 8 ואילך. וש"נ.

(25) הענין בסופה.

וכיון שנמצאים אנו כבר (כנ"ל) בזמן שכבר עברו רוב (רובו ככולו) ימי החג ומתקרבים כבר לשמיני-עצרת ושמחת-תורה – נזכה תומ"י ל"תורה חדשה מאתי תצא"²⁸, שיחד עם המחול שעושה הקב"ה עם כל הצדיקים, ה"ה גם מגלה ענינים נוספים בתורה, ויתירה מזו – שמחדש ענינים נוספים בתורה.

ותחילת הריקוד עם הקב"ה נעשה עוד בחוץ-לארץ בשמחת בית השואבה שבכל מקום, ובפרט בשמחת ביה"ש שבבליה זו שבו האושפיז הוא משה רבינו (ועמו באים שאר ששת האושפיזין), והא רובו ככולו של ימי הסוכות – שאז מוסיף הקב"ה בריקוד שלו ובריקוד של כולנו.

ומוסיפים בניגון, ובמיוחד ניגון הקשור עם הגאולה העתידה והשלימה. ומצרפים לזה גם את ענין הצדקה שבה יש שכר מיוחד, ש"אין ישראל נגאלין אלא בצדקה"²⁹ "ושבי" בצדקה"³⁰.

ועוד והוא העיקר, שכ"ז נעשה תומ"י ממש עוד לפני תפלת ערבית של יום החמישי דחגה"ס שבשנת ה' תהא שנת נפלאות בכל (כמדובר כמ"פ), ואח"כ ממשיכים הלוך והוסיף ושמח ואור.

* * *

ח. נהוג שבשעה שמתכנסים יהודים, משתדלים שתבוא מכך טובה גם ליהודי שלא ה' נוכח בכינוס (מאיזו סיבה שתהי') – עי"ז שמוסרים לו אח"כ ע"ד הענינים שדוברו.

ועד"ז יהודים הזקוקים רח"ל לסיוע כספי כדי שיוכלו להמשיך את שמחת החג מתוך הרחבה ובשמחה אמיתית, או שחסר להם מעט כסף, או שהשמחה תהי' גדולה יותר, אם יהי' להם עוד כסף – ולכן מוסיפים בכינוס בענין הצדקה.

וסגולה מיוחדת בצדקה – שמקרכת ומזרזת את הגאולה ע"י משיח צדקנו³¹.

ובפרט שכבר היתה נתנית הצדקה ע"י בני" במדה גדולה ביותר, ובפרט במדינה זו שבה מצטיינים אחב"י במצות הצדקה ביתר שאת וביתר עוז בכל השנה, עאכו"כ בימים שלפני יו"ט וביו"ט עצמו עוד יותר, כמו בחול-המועד פסח, ויותר מזה בחול-המועד סוכות (שבו נמצאים אנו עתה) שבסוכות ישנם יותר ימי חוה"מ מאשר בפסח.

(30) ישע"י א, כז.
(31) ראה ב"ב יו"ד, א. תניא פל"ז.

(28) ישע"י נא, ד. ויק"ר פי"ג, ג.
(29) רמב"ם ה' מתנות עניים רפ"י.

ועוד והוא העיקר, שבחג הסוכות יש יותר שמחה ופחות הגבלות, כפי שרואים זאת גם בכך שבפסח מוגבלים בדברי האכילה ואיך לאכול כו' וכן בנוגע לשתי', שהיה הכל אין א פסח'דיקן אופן, אבל בימי הסוכות לא קיימים הגבלות כאלו, ולכן אפשר לפעול יותר למען צרכי החג כו' (והרי מותר לעשות מלאכה במועד).

ט. כיון שבחג הסוכות נזכר ג"פ ענין השמחה, ובג"פ הוי חזקה³², לכן מתאים שיסימו את הכינוס בהוספה בניגון באופן דחזקה – שינגנו א פרייליכן סוכות'דיקן ניגון, ובמיוחד הקשור עם גאולה,

ואח"כ ינגנו ניגון שבו מדובר ע"ד גדלות השם, ובשפה שנעשתה ע"י אינם יהודים, ומשתמשים בלשון זו דוקא להכריז שהקב"ה "אין עוד מלבדו"³³;

שאצל בני" אומרים זאת בתור פסוק בתורה בין פסוקי "אתה הראת שאומרים כהכנה להקפות בשמ"ע ושמח"ת, ומזה נמשך גם לאוה"ע (וכפי שפירסמו עד"ז בשנים שלפנ"ז), ובני" שנמצאים במדינות ההם חיברו מלים שתוכנם "אין עוד מלבדו" בשפה שאותה מבינים גם אוה"ע שבאותה מדינה, וזהו הניגון שבו מדובר ע"ד אין עוד מלבדו, אלא מה – ברוסית (ועד"ז בשאר לשונות).

ועוד והא העיקר, שכשנמצאים כעת במעמד ומצב של שמחה, יש להחליט על הוספה בשמחה בימים הבאים מיום ליום, ולכל לראש – הוספה בשמחה בסיום יום זה (לאחר שכבר עבר רובו ככולו בשמחה), ואח"כ ביום שלאח"ז, ואח"כ הוספה יתירה ב"יום שמחתכם אלו השבתות", כפי שמובא בתושבע"פ שגם היא ניתנה ע"י משה רבינו האושפיז דיום זה, ועאכו"כ ביום הושענא רבא – שבו צ"ל שמחת יו"ט באופן ד"רבא".

ואח"כ בשמ"ע ושמח"ת שמחה הכי גדולה – הלוך ומוסיף ושמח!

[אף שאין הם חלים בש"ק או במוצש"ק, אלא כמו בשנה זו, ביום השני וביום השלישי, מ"מ ישנה ההשפעה של הקביעות בשנים שלפנ"ז כו' ולהעיר ש"אסרו חג" (יום הקשור לחג) חל ביום הרביעי שבו ניתלו המאורות].

ולהוסיף ששמחת יום השבת שבחג-הסוכות יתירה על שמחת שבת רגילה, כיון שהשבת קשורה בחג (בדוגמת "אסרו חג") ביתר שאת וביתר עוז.

(33) ואתחנן ד, לה.

(32) ב"מ קו, רע"ב. וש"נ.

ובקשר לג"פ שמחה דחגה"ס נסיים גם עתה בנתינת צדקה במספר ג' – שיתנו לכאו"א מכס ג' מטבעות לתיתם לענין של מצוה או צדקה, ועכ"פ מטבע אחד לענין של מצוה הקשור לעצמו, ומטבע לצדקה בפשטות, לתת ליהודי שני, שהוא יוכל לקיים כדבעי את מצוות החג.

ועוד והוא העיקר, שכשהקב"ה רואה, שהחלטתכם בכל האמור היא באופן של "חזקה" באופן חזק ותקיף – ה"ה מביא תומ"י ממש את הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, וממשיכים את התוועדותנו כולנו יחד "בנערינו ובזקננו גו' בכנינו ובכנותינו"³⁴ בארצנו הקדושה ושם בירושלים עיה"ק ובהר הקודש וב"מקדש אדני כוננו ידיך",

ובפרט ב"עזרה" בשמחת בית-השואבה!

(34) בא יו"ד, ט.